

Toruńska Starówka

– ochrona i konserwacja dziedzictwa kulturowego UNESCO

Mirosława Romaniszyn–
Miejski Konserwator Zabytków

Toruń, dn. 02.12.2011 r.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko

Parafia Rzymskokatolicka p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Toruniu

*Konserwacja kościoła
p.w. Wniebowzięcia
Najświętszej Maryi
Panny*

Program prac konserwatorskich obejmuje:

- wymianę dachówki ceramicznej,
- wymiana rynien i rur spustowych,
- oczyszczenie powierzchni elewacji ,
- uzupełnienie ubytków,
- wzmocnienie zdezintegrowanych cegieł,
- odsolenie i dezynsekcja murów.

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

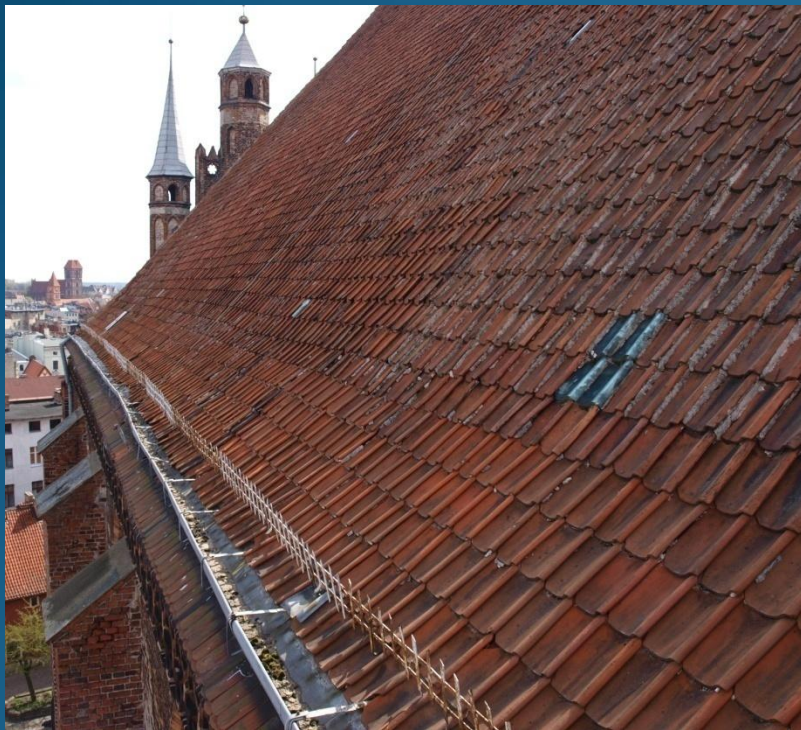

Wymiana ceramicznego pokrycia dachu dachówką holenderką – 846 m².

Naprawa zdegradowanych elementów konstrukcji więźby.

Widok na dach przed wymianą
pokrycia dachowego

Widok na dach po wymianie pokrycia
dachowego

Wartość podprojektu wynosi:

3 931 165,02 zł.

Dofinansowanie z EFRR (w ramach PO IiŚ):

1 965 582,51 zł.

Termin realizacji:

2010-2013

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Parafia Katedralna p.w. św. Jana Chrzciciela i św. Jana Apostoła

*Prace
konserwatorskie
i restauratorskie przy
wystroju korpusu
nawowego
i wnętrza kaplic
kościół katedralnego*

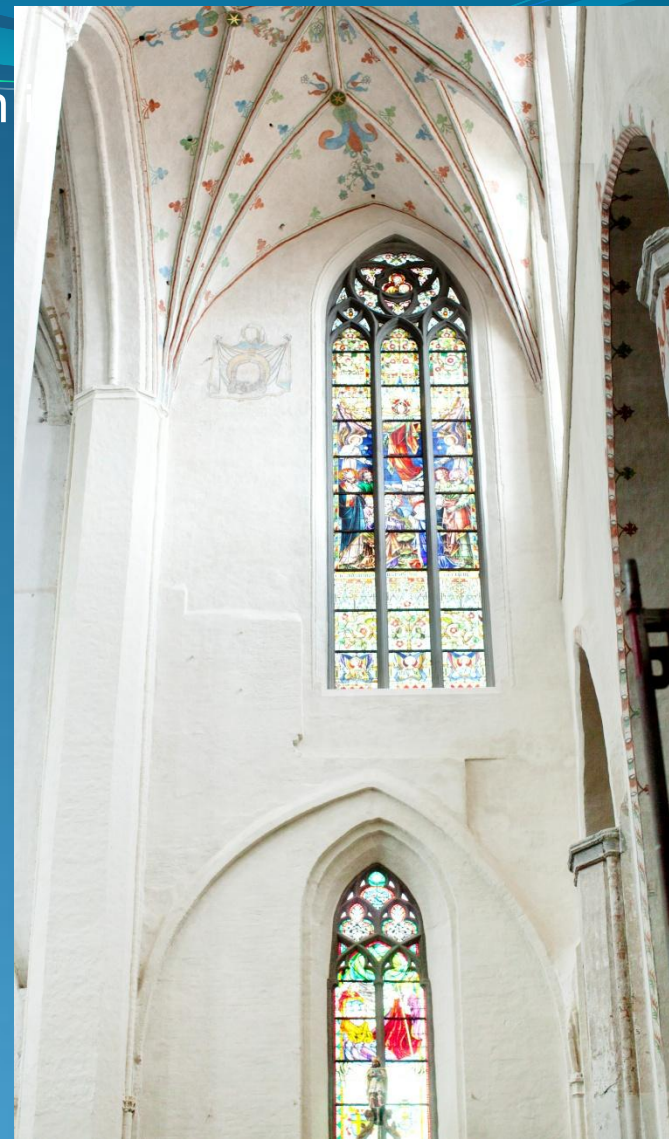
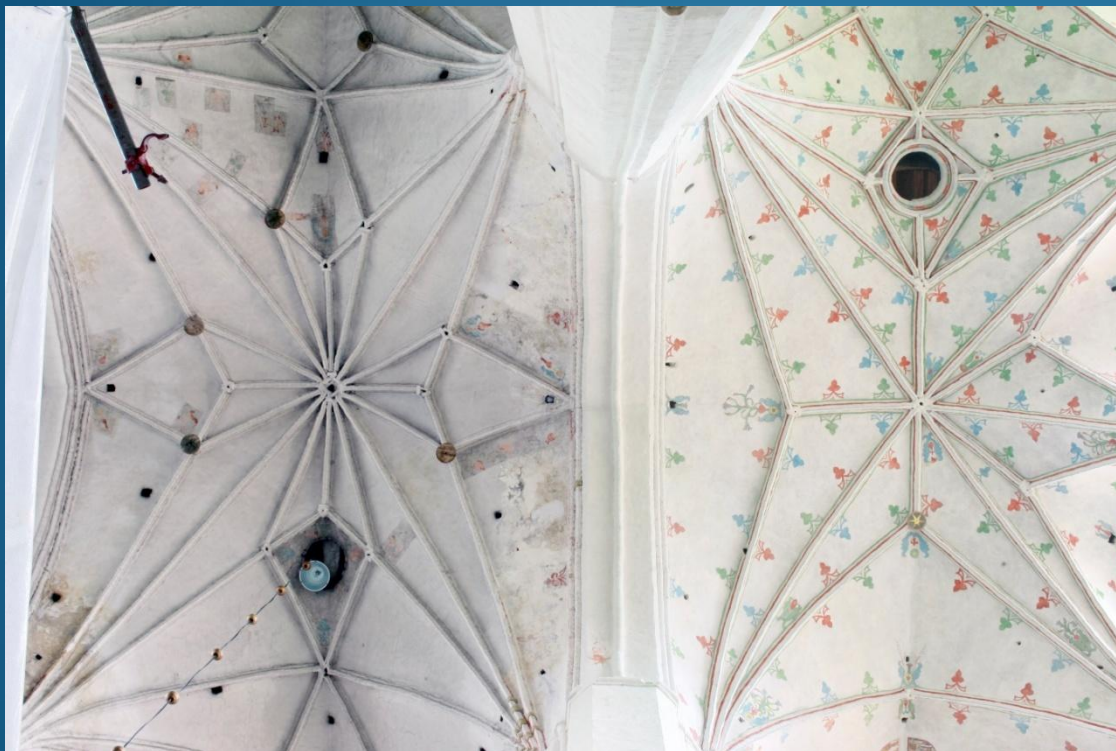
Zakres prac objętych projektem:

- konserwacja i restauracja polichromii ściennych korpusu nawowego kościoła katedralnego – oczyszczanie, wzmacnianie, uzupełnianie ubytków, zdejmowanie wtórnych przemalowań, odsłanianie malowideł,
- konserwacja i restauracja malowideł ściennych, ołtarzy, boazerii i ławek w kaplicy św. Stanisława Kostki, Matki Boskiej Nieustającej Pomocy, św. Ignacego Loyoli, św. Józefa.

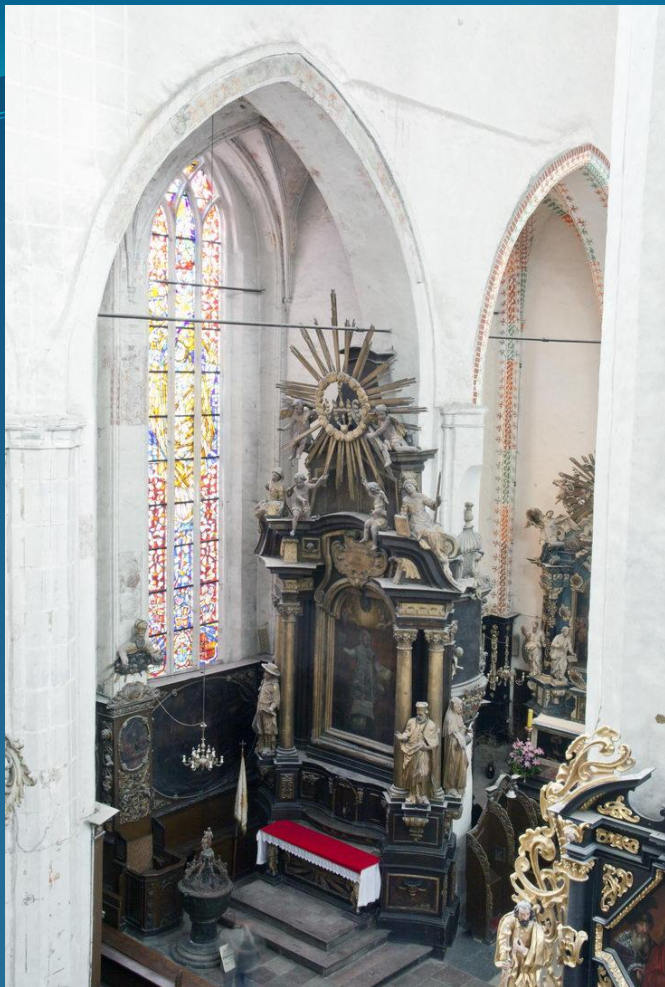
Sklepienie nawy pld. po pracach konserwatorskich
nawy środkowej przed pracami.
Widoczne odtworzone malowidło św. Weroniki
na ścianie wschodniej kościoła.

Sklepienie nawy południowej i ściana zachodnia po pracach konserwatorskich z odświeżonymi malowidłami

Kaplica św. Ignacego Loyoli przed pracami konserwatorskimi

Kaplica św. Józefa przed pracami konserwatorskimi

Wartość podprojektu wynosi:
8 278 340,00 zł.

Dofinansowanie z EFRR (w ramach PO IiŚ):
4 139 170,00 zł.

Termin realizacji:
2010-2013

Dom Zakonny Towarzystwa Jezusowego w Toruniu

*Konserwacja i restauracja
kościół o.o. Jezuitów
p.w. Ducha Świętego*

Prace konserwatorskie obejmują następujące zabytki ruchome:

- ambona,
- chrzcielnica,
- pieta,
- schody chóru muzycznego oraz jego inne elementy.

Prace remontowo-modernizacyjne wewnątrz kościoła w zakresie wymiany i modernizacji dotyczą:

- instalacji elektrycznych,
- nagłośnienia kościoła,
- sygnalizacji przeciwpożarowa,
- monitoringu.

Prace konserwatorskie zewnętrzne kościoła obejmują:

- elewacje,
- detal architektoniczny,
- cokół kamienny,
- portale kamienne,
- stolarkę okienną i drzwiową.

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Portal po pracach konserwatorskich znajdujący się w kruchcie kościoła

Portal po pracach konserwatorskich, południowa elewacja kościoła

Kamienne tralki balustrady przed ołtarzem głównym kościoła przed pracami konserwatorskimi

Kamienne tralki balustrady przed ołtarzem głównym kościoła po pracach konserwatorskich

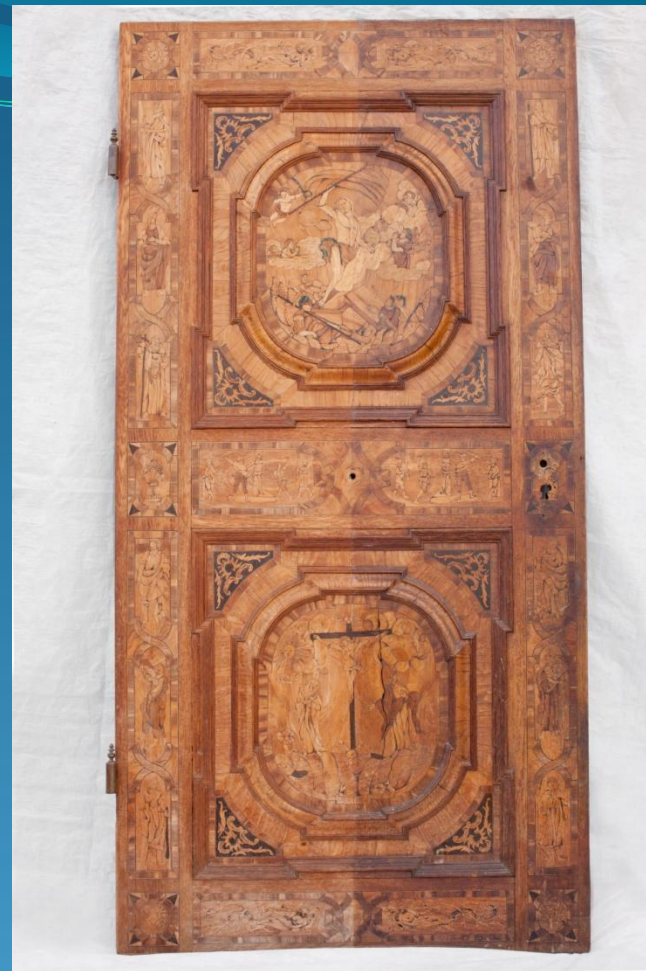
Wejście do zakrystii w północnej nawie bocznej z odtworzoną polichromią w postaci baldachimu

Nawa boczna północna, widoczna po pracach konserwatorskich ambona z odtworzoną polichromią w postaci baldachimu

Drzwi intarsjowane z nawy północnej w trakcie prac konserwatorskich

Drzwi intarsjowane z nawy południowej w trakcie prac konserwatorskich

Wartość podprojektu wynosi:

5 489 555,23 zł.

Dofinansowanie z EFRR (w ramach PO IiŚ):

2 744 777,62 zł.

Termin realizacji:

2009-2012

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Kuria Diecezjalna Toruńska

*Adaptacja Kamienicy
Miejszczańskiej na Muzeum
Diecezjalne*

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Zakres prac objętych projektem m.in.:

- prace konserwatorskie ścian i stropów piwnic,
- przebudowa przedproża i dwóch otworów wejściowych do budynku,
- renowacja i konserwacja elewacji
- roboty wykończeniowe, obróbka cegieł i kamienia, stolarki drzwiowej i okiennej,
- przygotowanie w zabytkowych stropach szybu windowego i montaż windy osobowej (przystosowanej do potrzeb osób niepełnosprawnych),

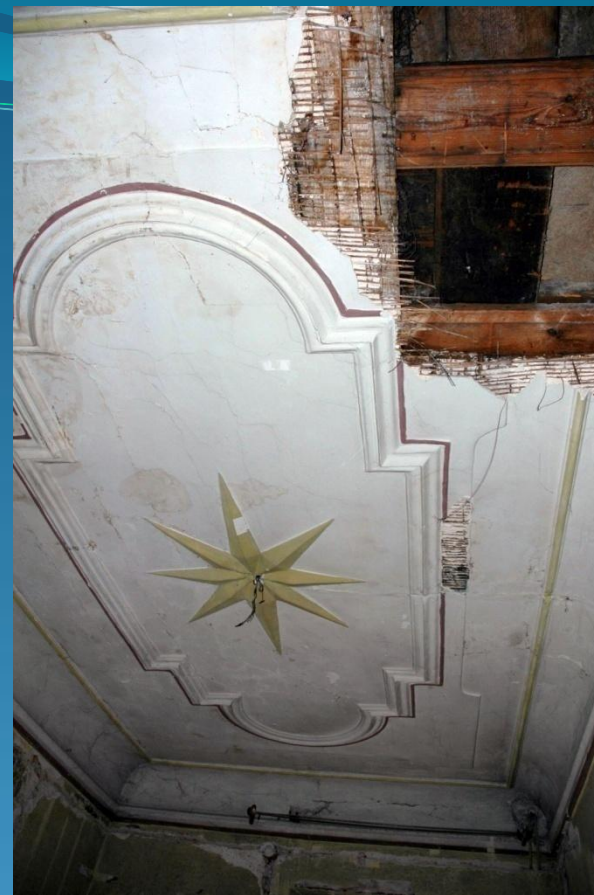

- inwentaryzacja pomiarowa i ekspertyza statyczna schodów,
- konserwacja i restauracja polichromii schodów,
- prace stolarskie i wzmocnienie konstrukcji schodów.

Prace restauratorskie przy zachowanych fragmentach polichromii ściennej

Konserwacja sufitu gipsowego z fasetami

Prace konserwatorskie i restauratorskie
przy polichromowanych stropach oraz
zabytkach ruchomych

Wartość podprojektu wynosi:

3 781 126,56 zł.

Dofinansowanie z EFRR (w ramach PO IiŚ):

1 890 563,28 zł.

Termin realizacji:

2008-2012

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Jakuba Apostoła w Toruniu

*Konserwacja
kościół św. Jakuba
w Toruniu*

Dach kościoła p.w. św. Jakuba Apostoła

Więźba nad prezbiterium kościoła
p.w. św. Jakuba Apostoła w
konstrukcji krokwiowo-jętkowej

Znaki ciesielskie na krokwiach więźby nad prezbiterium kościoła
p.w. św. Jakuba Apostoła

Program prac konserwatorskich obejmuje m. in.:

- naprawę i zabezpieczenie zabytkowej więźby dachowej,
- wymianę ceramicznego pokrycia dachu,
- oczyszczenie konstrukcji dachowej oraz nasączenie preparatami ogniochronnymi i grzybobójczymi oraz owadobójczymi.

Ceramiczne pokrycie dachu, dachówką typu mnich-mniszka prezbiterium kościoła p.w. św. Jakuba Apostoła

Widok na dach przed wymianą pokrycia
dachowego

Widok na dach po wymianie pokrycia
dachowego

Prezbiterium kościoła p.w. św. Jakuba Apostoła

Mocowanie dachówek do łąt
dekarских dwupunktowo za
pomocą wkrętów i haczyków

Wartość podprojektu wynosi:
3 630 193,36 zł.

Dofinansowanie z EFRR (w ramach PO IiŚ):
1 815 096, 68 zł.

Termin realizacji:
2010-2012

Muzeum Okręgowe w Toruniu

*Rewitalizacja Kamienicy
pod Gwiazdą
i zagospodarowanie
działki*

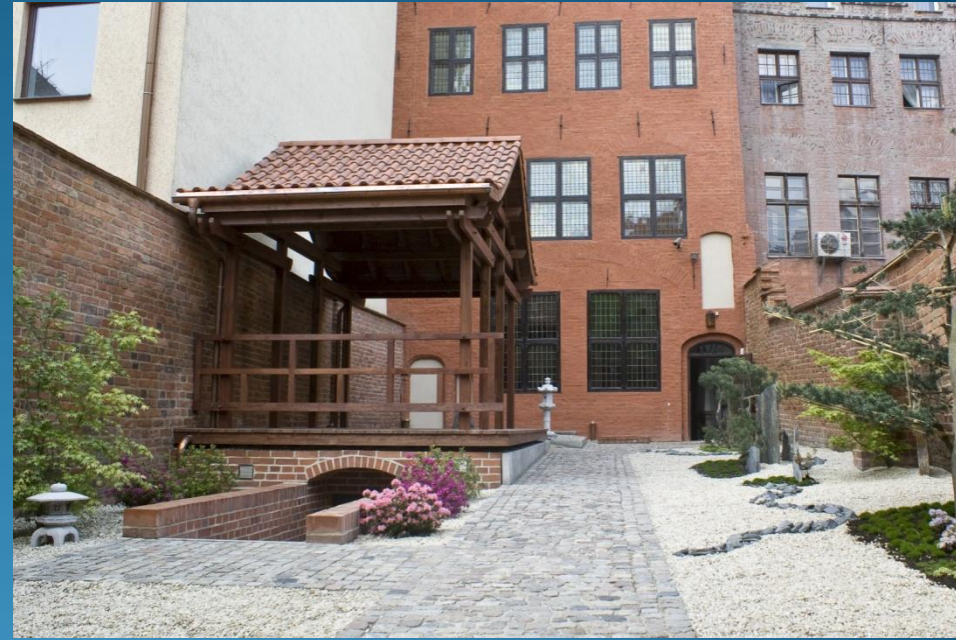
**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Stan zachowania przed pracami

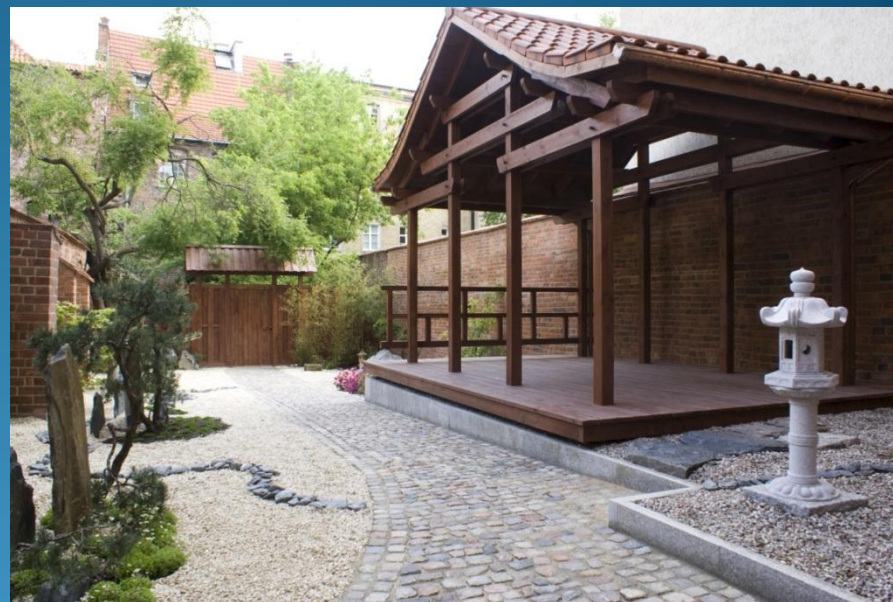

Stan zachowania po pracach

Kamienica Pod Gwiazdą, zagospodarowanie działki na ogród orientalny

Stan zachowania przed pracami

Stan zachowania po pracach

Kamienica Pod Gwiazdą, zagospodarowanie działki na ogród orientalny

Kamienica Pod Gwiazdą,
Montaż sieci teleinformatycznej, montaż systemów sygnalizacji ppoż.,
montaż sieci alarmowej i antywłamaniowej

Wartość podprojektu wynosi:
674 396,28 zł.

Dofinansowanie z EFRR (w ramach PO IiŚ):
337 198,14 zł.

Termin realizacji:
2008-2010

Muzeum Okręgowe w Toruniu

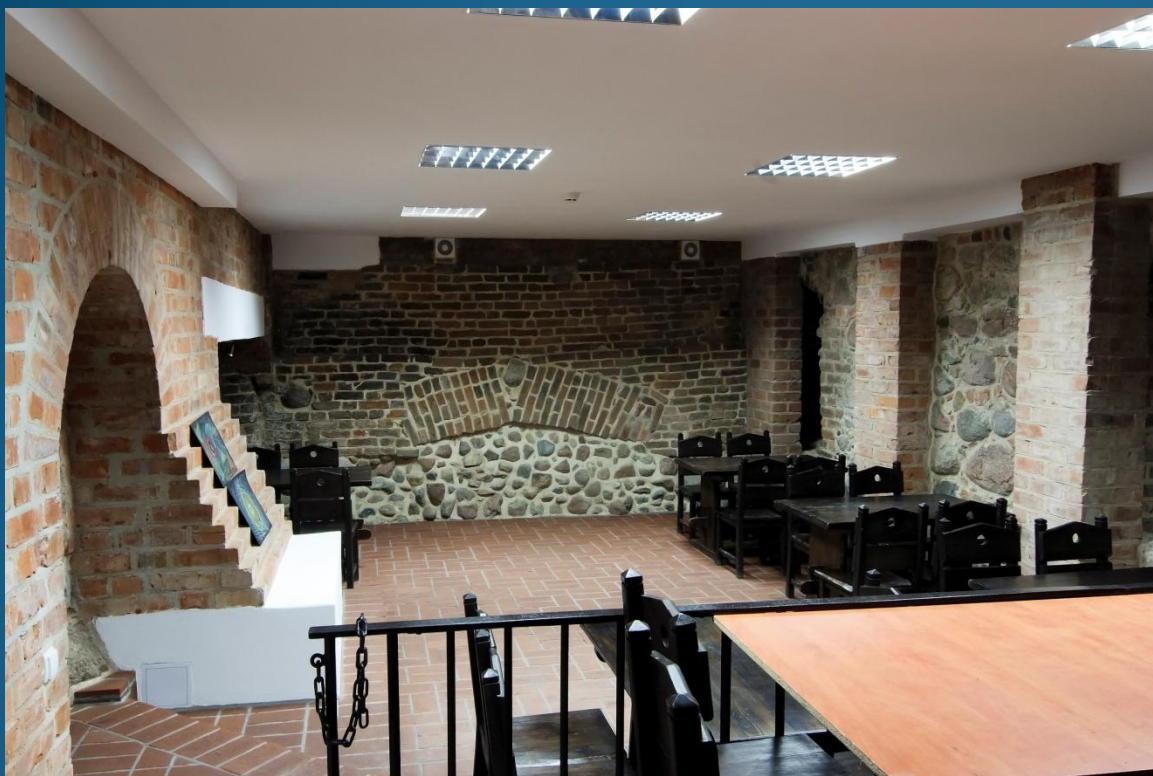
Modernizacja Domu Kopernika

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Remont konserwatorski
piwnicy pod oficyną C
w kamienicy

Dom Mikołaja Kopernika

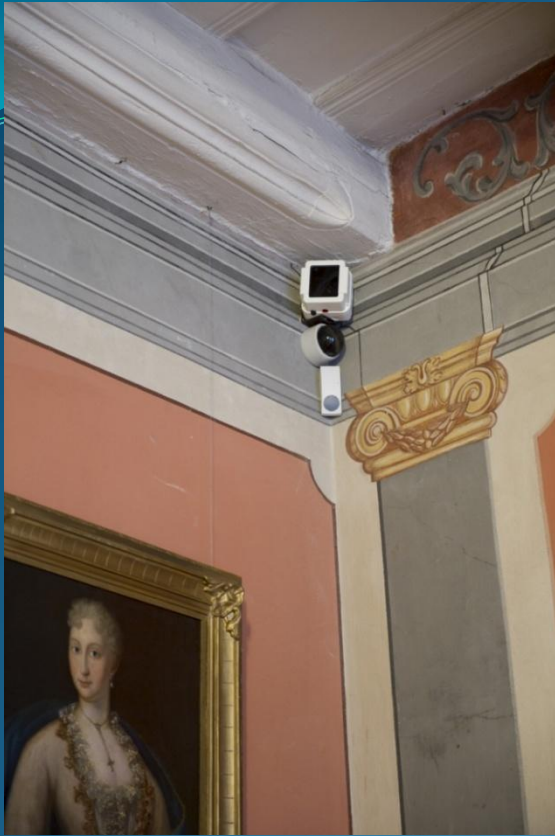

Termomodernizacja
w zakresie konserwacji
i wymiany stolarki
okiennej w kompleksie
kamienic

Dom Mikołaja Kopernika

Program prac obejmuje m. in.:

- montaż sieci teleinformatycznej,
- montaż systemów sygnalizacji poż.,
- montaż sieci alarmowej, antywłamaniowej,
- montaż systemu wentylacyjno-klimatyzacyjnego.

Dom Mikołaja Kopernika

Wartość podprojektu wynosi:
1 170 440,21 zł.

Dofinansowanie z EFRR (w ramach PO IiŚ):
585 220,05 zł.

Termin realizacji:
2009-2010

Gmina Miasta Toruń

*Prace konserwatorskie
i adaptacja na cele
muzealne budynku przy
ul. św. Jakuba 20A*

Stan zachowania
przed pracami

Stan zachowania
po pracach

Budynek przy ul. św. Jakuba 20A

Stan zachowania przed pracami

Stan zachowania po pracach

Budynek przy ul. św. Jakuba 20A

Budynek przy ul. św. Jakuba 20A

Budynek przy ul. św. Jakuba 20A

Wartość podprojektu wynosi:
6 740 685,94 zł.

Dofinansowanie z EFRR (w ramach PO IiŚ):
3 370 342,97 zł.

Termin realizacji:
2008-2010

Gmina Miasta Toruń

*Kompleksowe prace
konserwatorsko-
remontowe ceglanych
murów obronnych,
elewacji bram i baszt
miejskich*

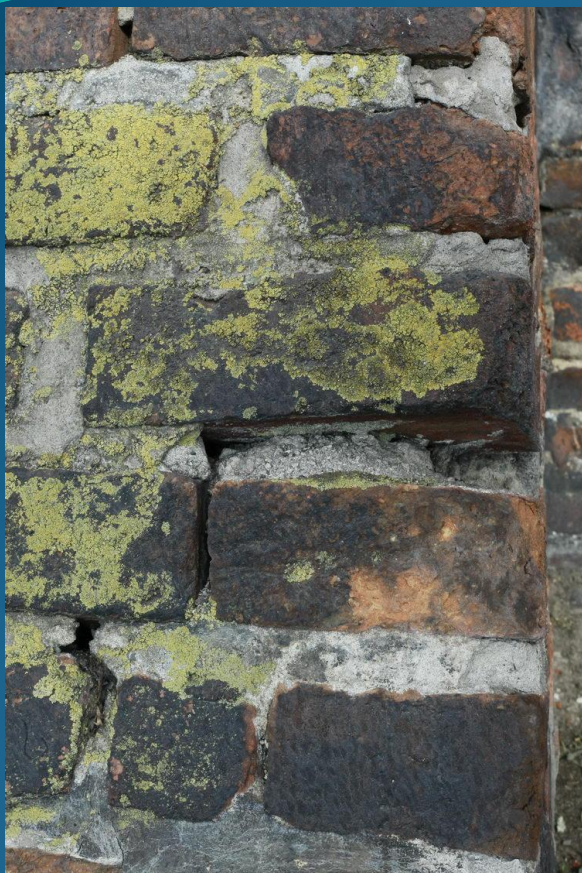

Prace konserwatorsko-remontowe obejmują 7 odcinków murów miejskich:

- Odc. A - Przy Krzywej Wieży (na zach. i wsch.);
- Odc. D - Brama Klasztorna –
Baszta Gołębnik (strona pn);
- Odc. E - Baszta Gołębnik - Brama Żeglarska;
- Odc. F - Brama Żeglarska (elewacje);
- Odc. G - Brama Żeglarska - Brama Łazienna;
- Odc. H - Brama Łazienna - Brama Mostowa;
- Odc. K - Brama Mostowa - Wola Zamkowa.

Mury miejskie od strony ul. Bankowej,
widok na Basztę Gołębnik

Program prac konserwatorskich obejmuje m. in:

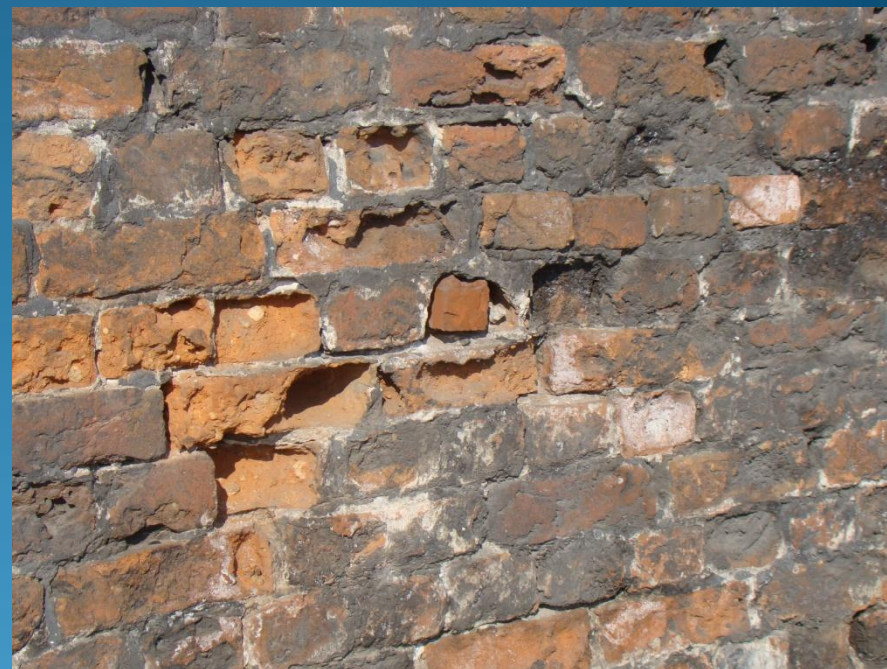
- wzmocnienie osypujących się cegieł i oryginalnych zapraw,
- usunięcie mchów, porostów i traw z górnych partii muru i jego lica oraz napisów graffiti,
- uzupełnienie ubytków w cegłach i zaprawach
- wzmocnienie i hydrofobizacja muru,
- scalenie kolorystyczne uzupełnień z oryginalnymi cegłami.

Fragment muru miejskiego przed pracami konserwatorskimi

Fragment bramy przy ul. Żeglarskiej z widocznym wysoleniem na murze

Fragment muru od strony Bulwaru Filadelfijskiego z uszkodzonymi ceglami

Fragmenty murów od strony Bulwaru Filadelfijskiego z wysoleniem oraz mchami i porostami

Mur przed pracami konserwatorsko-remontowymi, z widocznymi ubytkami oraz porośniętą roślinnością

Mur po pracach konserwatorsko-remontowych, po oczyszczeniu i uzupełnieniu ubytków

Fragment kamiennego muru w przyziemiu od strony Bulwaru Filadelfijskiego

Fragment muru z Bramą Żeglarską
po pracach konserwatorsko-remontowych

Wartość podprojektu wynosi:

4 461 006,80 zł.

Dofinansowanie z EFRR (w ramach PO IiŚ):

2 230 503,40 zł.

Termin realizacji:

2010-2012

Zapraszamy na stronę internetową projektu

*Toruńska Starówka – ochrona i konserwacja dziedzictwa
kulturowego UNESCO*

www.torunska-starowka.pl

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Dziękuję za uwagę

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

